

De brief aan de Efeziërs

Een gezamenlijke inzet

Jaarthema: Leven uit de bron

Bijbelgedeelte: Efeziërs 1:3-6 en 4:1-16

Groiegroepen CGK Groningen

Seizoen 2008/2009, nr. 12

Inleiding

In het kader van het jaarthema “leven uit de bron” besteden we deze maand aandacht aan het *gemeenteleven*. In deze vier weken willen we als gemeente nadenken over de vraag hoe een ieder van ons zijn of haar talenten in kan zetten in de gemeente. Voor deze gelegenheid heeft de Talentenbank een tweetal gesprekspapieren voorbereid, waarvan dit de tweede is.

Doel van dit gesprekspapier is om een bijdrage te leveren aan het realiseren van strategisch doel 3 uit de visie van CGK Groningen: de leden van de gemeente zijn zich bewust van hun roeping en zetten hun gaven in als “partner van de visie”. In het vorige gesprekspapier gingen we in op de *personele* kant van het talentenbeheer, deze keer besteden we aandacht aan de *organisationele* kant.

Wanneer we het hebben over de kerk als “organisatie” hebben we het in eerste plaats over de kerk als bestuurlijke *eenheid*. In de tweede plaats gaat het dan om de kerk als een geheel van leden, met een *verscheidenheid* aan gaven. Als onderwerp van dit gesprekspapier hebben we gekozen voor de brief aan de Efeziërs, waarin Paulus een visie presenteert van het werk in de gemeente als *een gezamenlijke inzet*.

Ontmoeting met elkaar

- ☛ In hoeverre zie jij de gemeente als een eenheid?
- ☛ In hoeverre wordt volgens jou recht gedaan aan de verscheidenheid in de gemeente?

Gebed

Achtergrond

Om de spanning tussen *eenheid* en *verscheidenheid* te bespreken werd in de oudheid vaak de metafoor van het *lichaam* gebruikt. In het gebruik van deze metafoor gaat het om de *interne samenhang*, die met name door twee ‘lichaamsdelen’ wordt bevorderd: het hoofd en de banden.

In de Griekse filosofie bestond het idee dat een bestuurlijke eenheid vergelijkbaar is met een ‘lichaam’ dat wordt aangestuurd vanuit het ‘hoofd’, die het lichaam ‘vervult’ met wijsheid (*sophia*), kennis (*epistos*) en raad (*oikonomia*). Wat betreft de wereld gold dat de godheid het hoofd is, maar wat deze wijsheid en planning precies inhield was een mysterie – iets dat boven de wetenschappelijke verklaring uitstijgt en het menselijke begrip te boven gaat.

De kerk gelooft dat het mysterie “dat eeuwen en geslachten lang verborgen is geweest” (Kol. 1:26) in “Christus” bekend is gemaakt (Kol. 2:2). In de liturgie wordt haar kennis van dit geheim bewaart, herhaald, gevierd en volmaakt. Paulus begint zijn brief dan ook met een *doxologie* (1:3-14), een lofprijzing waarin de daden, de openbaring en de genade van God centraal staan.

Paulus wijst op Christus als de bestuurder (*oikonomos*) die naar Gods plan (*oikonomia*) het management (*oikonomia*) over “alles in de hemel en op de aarde” uitvoert. Zowel de kerk als de kosmos zijn als een bestuurlijke eenheid verenigd onder Christus, het hoofd.

In de kerk, het lichaam van Christus, doet het ‘hoofd’ zijn voedende en samenbindende werk niet alleen, maar in samenwerking met de ‘banden’, aan wie het uitvoeren van dit werk ‘gedelegeerd’ is. In de oudheid ging men er vanuit dat de gewrichtsbanden (*hapai*) niet alleen de verschillende delen van het lichaam aan elkaar verbonden, maar ook zorgden voor de toevoer van voedsel naar alle delen van het lichaam. Paulus gebruikt voor dit werk het woord ‘toerusting’ (*katarismos*), wat oorspronkelijk verwijst naar het in het gelid zetten van een been of het bij elkaar brengen van politieke partijen zodat zij kunnen *samenwerken*.

Bezinning vanuit de bijbel

📖 Lezen Efeziërs 1:3-6

1. In zijn lofprijzing over 'wat God gedaan heeft' spreekt Paulus als eerste van de *uitverkiezing*.
  - (a) Door wie zijn de heiligen uitgekozen?
  - (b) Op welke grond zijn de heiligen uitgekozen?
  - (c) Waaruit (vanuit welke emotie) zijn de heiligen uitgekozen?
  - (d) Met welk doel zijn de heiligen uitgekozen?

📖 Lezen Efeziërs 4:1-6

2. In dit gedeelte maken we kennis met verschillende *bronnen* van de eenheid van de gemeente:
  - (a) Hoe brengt "één geloof" eenheid in de gemeente?
  - (b) Hoe brengt "één doop" eenheid in de gemeente?
  - (c) Hoe brengt "één hoop" eenheid in de gemeente?
3. In vers 3 roept Paulus op tot eenheid. Daar gaat echter een oproep aan vooraf.
  - (a) Welke oproep is dit? Zie vers 2.
  - (b) Wat is het verband tussen beide oproepen? Hoe ondersteunt de eerste oproep de tweede?
4. Hoe komt in vers 3 tot 6 naar voren dat Paulus de *drie-enig* God als de ultieme 'bron' van de eenheid van de gemeente voor ogen heeft?

📖 Lezen Efeziërs 4:7-16

5. In dit gedeelte spreekt Paulus over gaven.
  - (a) Aan wie zijn volgens vers 7 gaven geschonken?
  - (b) Wie deelt volgens vers 7 en vers 8 de gaven uit?
  - (c) Waarom zijn volgens vers 13 alle gaven nodig?
  - (d) Wat is volgens de verzen 12, 14 en 15 het doel van de gaven?
6. Daarnaast spreekt Paulus van de samenhang van het lichaam.
  - (a) Was is volgens vers 16a de bron van de samenhang van het lichaam?
  - (b) Wie ondersteunen daar volgens vers 11 en 16a bij?
  - (c) Hoe doen ze dat volgens vers 12?
  - (d) Wat is volgens vers 12 en 16b het doel daarvan?

Verdieping

7. Er bestaat een verband tussen Paulus' 'geloofsleer' in hoofdstuk 1 en zijn 'praktijkleer' in hoofdstuk 4. Wat is de relatie tussen Gods uitverkiezing enerzijds en de opbouw van de gemeente als gemeenschap van heiligen anderzijds?

Toepassing

In het boek *The Suburban Capitivity of the Church* wordt gesproken van de "georganiseerde kerk" als de meest geschikte vorm van kerk-zijn in de stad. Het komen en gaan van leden creëert veel problemen voor de kerk in de stad, maar georganiseerde activiteiten maken het mogelijk om weerstand te bieden tegen de ontwrichtende werking van mobiliteit. In tegenstelling tot de "wijkkerk" hoeft men in de "georganiseerde kerk" niet bekend te zijn in de buurt om toch bij de groep te kunnen horen. Wanneer een nieuw lid geen wortels heeft in de omgeving van de kerk kan de "georganiseerde kerk" hem helpen om dit gat op te vullen door deel te nemen aan activiteiten. De "georganiseerde kerk" brengt echter ook verschillende gevaren met zich mee. Het zijn *de leer van de apostelen* en *visie* die de kerk hier bescherming kunnen bieden.

8. De "georganiseerde kerk" loopt het gevaar te vervallen tot een netwerk van sociale activiteiten dat afhangt van de loyaliteit aan de groep in plaats van een geestelijk lichaam dat zijn oorsprong vindt in de loyaliteit aan de Heer.
  - (a) In hoeverre is CGK Groningen volgens jou meer een sociale club dan een in Christus verbonden gemeenschap?
  - (b) Hoe maakt Paulus duidelijk dat de gemeente vóór alles "in Hem" haar samenhang vindt? Zie de opening van 1:4, 1:7, 1:11 en 1:13.
  - (c) Hoe wapent visie de gemeente tegen het gevaar van 'socialisering' of 'ontgeestelijking'?

9. De “georganiseerde kerk” loopt het gevaar een “cruiseboot” te worden die gericht is op haar eigen belang en voortbestaan in plaats van een “oorlogsbodem” gericht op het deelnemen aan Gods missie in de wereld.
  - (a) In hoeverre is CGK Groningen volgens jou meer een cruiseboot dan een oorlogsbodem?
  - (b) Hoe relateert Paulus het belang van de kerkelijke organisatie en het kerkelijk werk? Zie 1:10-11.
  - (c) Hoe wapent visie de gemeente tegen het gevaar van ‘bureaucratisering’?
10. De “georganiseerde kerk” loopt het gevaar dat ‘die ene man’ centraal komt te staan. Hij gaat de ‘hoofdrol’ (de rol van ‘het hoofd’) spelen, wat betekent dat zowel Christus als de gemeente naar ‘bijrolletjes’ worden verwezen.
  - (a) In hoeverre is CGK Groningen volgens jou (nog steeds) een domineeskerk?
  - (b) Hoe laat Paulus merken dat niet hij ‘de grote man’ is? Zie vers 16b. Zie ook 3:7-8 en 7:19.
  - (c) Hoe wapent visie de gemeente tegen het gevaar van ‘die ene man’?
11. Het visiedocument van CGK Groningen spreekt van het probleem van de vrijblijvendheid. “Een aanzienlijk deel van de leden is niet actief en het is ondanks de grootte van de gemeente moeilijk om mensen te krijgen voor bepaalde taken.”
  - (a) Bespreek met elkaar wat de oorzaak is van dit probleem.
  - (b) Paulus brengt elk praktisch probleem uiteindelijk terug tot een *theologisch* probleem. Hoe is het probleem van de vrijblijvendheid terug te brengen tot “gebrekkige theologie” (in de zin van, onvoldoende uitwerking van bijbelse gegevens op dit punt)?
  - (c) Paulus lost elk probleem uiteindelijk *evangelisch* op. Bespreek met elkaar hoe we dit probleem vanuit het evangelie (bijv. zoals Paulus dit weergeeft in Ef 1:3-14) kunnen oplossen.

Reactie

De Talentenbank is een team dat zich inzet voor het ondersteunen van de visie door het mobiliseren van de gemeente, het toerusten van de medewerkers en het vernieuwen van de organisatie. Heeft u vragen of opmerkingen over dit gesprekspapier? Mail dan naar talentenbank@cgk-gn.nl of jaarthemea@cgk-gn.nl.